

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIII. — Wydana i rozesłana dnia 20. lutego 1900.

Treść: (№ 28 i 29.) 28. Obwieszczenie o nadaniu koncesyi na sieć kolei małych o szlaku normalnym w Bernie i okolicy, które utrzymywane być mają w ruchu zapomocą elektryczności. — 29. Obwieszczenie o zarządzeniu w przedmiocie umundurowania funkcyjaryuszów kolei małych (trzejczędnych).

28.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 3. lutego 1900,

o nadaniu koncesyi na sieć kolei małych o szlaku normalnym w Bernie i okolicy, które utrzymywane być mają w ruchu zapomocą elektryczności.

Na zasadzie i w myśl postanowień ustawy o kolejach niższego rzędu z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895, c. k. Ministerstwo kolei żelaznych w porozumieniu z interesowanymi c. k. Ministerstwami, tudzież c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny nadało gminie miasta Berna o to proszącej, koncesyę do wybudowania i utrzymywania w ruchu a to zapomocą siły elektrycznej, zespolonej sieci kolei małych normalno-torowych, wybudować się mających w Bernie z włączeniem i odpowiedniem przerobieniem linii kolei drogowej, dotychczas ani jako koleje lokalne ani jako koleje małe nie koncesyonowanych a to pod warunkami i zastrzeżeniami poniżej w §§. 1 aż do 17 włącznie przepisanimi i z jednoczesnem uchycieniem postanowień koncesyjnych, tyczących się linii istniejącej kolei drogowej.

Sieć kolejowa koncesyonowana obejmuje linie następujące:

1. Od Pisarek ulicą Pisarecką, ulicą Mieszcząską, ulicą Ugartową, ulicą Silniczną, teraz ulicą Wawrową i ulicą Skenową przez rynek Nadrażny, następnie ulicą Pelhrzymową, ulicą Na baszcie,

ulicą Szwedzką, ulicą Nową do Kartuz z odnogami od ulicy Pisareckiej do browaru Staroberneńskiego, od ulicy Wawrowej do fabryki Arona i Jakóba Lów-Beera synów, od rynku Nadrażnego do dworca uprz. austriacko-węgierskiej Spółki kolei państwa, od ulicy Nowej do fabryki towarów emailowych Spółki akcyjnej fabryk wyrobów emailowych i towarów metalowych Austriya przy ulicy Lösselowej, do fabryki machin Spółki akcyjnej budowy machin przedtem Branda i Lhuilliera, do fabryki siodu F. Morgensterna i syna i do browaru Morawia;

2. od ulicy Ugartowej ulicą Mieszcząską i ulicą Wiedeńską do cementarza centralnego z odnogą od ulicy Mieszcząskiej ulicą Rzeczną aż do cukrowni Bauera;

3. od Zabrdowic koło mostu na rzece Switawie przez Cejle ulicą Kobliżną, przez Wielki plac a stąd nową ulicą Spojowacą do placu Łażańskiego a następnie ulicą Giskrową i Herlthową aż do Domu Zienskigo i dalej przez plac Ratwitowy, ulicą Wewerską, ulicą Tivoli, przez plac Obilny, ulicą Udolną i ulicą Josztową napowrót do placu Łażańskiego;

4. od Wielkiego placu ulicą Ferdynandową, przez wiadukt kolei państwa ulicą Krzenową do rzeźni miejskiej;

5. od wiaduktu kolei państwa ulicą Trnitą a według okoliczności tą ulicą i ulicą Plankową do Komarowa;

6. od targu Obilnego ulicą Udolną, ulicą Uwozną przez plac Klasztorny i ulicą Klasztorną aż do łążni Staroberneńskiej.

§. 1.

Koncesyonaryuszce zapewniają się co do linii koncesyonowanych dobrodziejstwa finansowe wyszczególnione w artykule V ustawy na wstępie wzmiankowanej.

Okres przewidzianych w artykule V, lit. d) ustawy powyższej uwolnień od podatków, ustanawia się na lat 25, licząc od dnia dzisiejszego w ten sposób, że uwolnienie od podatków co do linii oznaczonych we wstępie pod 1 i 2 nabędzie mocy dopiero od tego czasu, jak na liniach tych po ich przerobieniu ruch zacznie być wykonywany zapomocą elektryczności.

Co do stępla od biletów osobowych stosowane być mają postanowienia artykułu XX, ustęp drugi ustawy powyższej.

§. 2.

Koncesyonaryuszka obowiązana jest rozpocząć budowę linii kolejowych na wstępie pod ll. 1 aż do 5 oznaczonych niezwłocznie po otrzymaniu pozwolenia do budowania, skończyć najpóźniej w przeciągu półtora roku, licząc od dnia dzisiejszego i gotowe linie oddać na użytek publiczny. Termin budowy linii oznaczonej na wstępie pod l. 6 ustanowi w swoim czasie Ministerstwo kolei żelaznych a koncesyonaryuszka obowiązana jest poddać się postanowieniom, które w tym względzie będą wydane.

Na wszystkich liniach kolei małej we wstępie wzmiankowanych ma być ruch utrzymywany bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Dotrzymanie powyższego terminu wybudowania kolei, jakoteż wykonanie i urządzenie zgodnie z koncesją linii koncesyonowanych zabezpieczyć ma koncesyonaryuszka na żądanie c. k. Rządu złożeniem stosownej kaucyi w tych papierach wartościowych, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

Pod warunkami, które c. k. Ministerstwo kolei żelaznych szczegółowo przepisze, pozwala się koncesyonaryuszce używać na liniach we wstępie pod ll. 1 i 2 oznaczonych jakoteż na odnogach tamże wzmiankowanych także motorów parowych do uskutecznienia obrotu towarowego a w razie przerw w ruchu elektrycznym i w razie nadmiernego natłoku jadącej publiczności w niedziele i święta także do obrotu osobowego.

§. 3.

Do wybudowania linii kolei koncesyonowanych nadaje się koncesyonaryuszce prawo wywłaszczenia

podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszce do wybudowania kolei podjazdowych, gdyby Rząd ze względu na dobro publiczne uznał potrzebę wybudowania takich kolei.

§. 4.

O ileby do wybudowania kolei koncesyonowanej użyte być miały drogi publiczne, któremi koncesyonaryuszka nie zawiaduje, koncesyonaryuszka winna postarać się o zezwolenie tych, którzy do utrzymywania owych dróg są obowiązani a względnie Władz lub urzędów, którym według istniejących ustaw służy prawo udzielania pozwolenia do używania dróg.

Koncesyonaryuszka jest obowiązana ponieść koszta urządzeń potrzebnych z powodu wybudowania i ruchu linii kolejowej na wstępie oznaczonej do zabezpieczenia swobodnego funkcyonowania przewodów telegraficznych i telefonicznych państwa istniejących już w chwili nadania koncesyi na tę linię, mianowicie zaś koszta przełożenia owych przewodów, gdyby było potrzebne.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinna koncesyonaryuszka do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych technicznych, które Ministerstwo kolei żelaznych ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238 i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851, Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852, o ile takowe w myśl postanowień rozdziału B ustawy z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895, znajdują zastosowanie na małych kolejach, tudzież do ustaw i rozporządzeń, któreby w przyszłości zostały wydane, nakoniec do zarządzeń c. k. Ministerstwa kolei żelaznych i w ogóle Władz powołanych.

W warunkach koncesyjnych zamieszczone będą odpowiednie zarządzenia, polecające nabywanie materiałów budowlanych, szyn i wszelkich innych części składowych kolei, jakoteż wszelkich przedmiotów taboru kolejowego i przedmiotów urządzenia z zakładów lub fabryk tutejszo-krajowych i nakazujące zatrudnianie głównie tutejszo-krajowych sił roboczych.

§. 6.

Nadaje się koncesyonaryuszce prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod wa-

runkami, które on ustanowi, Spółki akcyjnej, która wniósł ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszki.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na istniejące linie kolei drogowych tudzież na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie nowych linii kolejowych łącznie z kosztami nabycia parku kolejowego, budowy zakładów pobocznych przy miejskiej stacji centralnej elektrycznej urządzić się mających dla ruchu kolejowego i kosztami uposażenia funduszu zasobnego, rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, z doliczeniem odsetek interkalarnych rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy i straty na kursie, gdyby ją rzeczywiście poniesiono przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po wyczerpaniu zatwierdzonego kapitału zakładowego jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w okresie koncesyjnym według planu amortyzacyi przez Rząd zatwierdzonego.

Statut Spółki, jakoteż formularze akcyi zakładowych i akcyi pierwszeństwa, które będą wydane, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 7.

Koncesyonaryuszka obowiązana jest przystąpić do umowy zawartej przez austriackie Spółki kolejowe co do pomagania sobie nawzajem służbą i i taborami w razie przewozu większych transportów wojskowych.

Koncesyonaryuszka obowiązana jest nadto dozwalać podoficerom i ordynansom na razie służbę pełniącym bezpłatnego przejazdu koleją. Co do bliższych szczegółów w tym względzie unowić się należy z właściwymi Władzami wojskowymi.

Koncesyonaryuszka zobowiązuje się przy obsadzeniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60.

§. 8.

Gdyby z powodu uroczystości, marszów wojaka, parad, tudzież w razie budowy kanałów, prze-

wodów rurowych itp. Władze uznały za potrzebne wstrzymanie na pewien czas ruchu na jakiejś części kolei koncesyonowanych, koncesyonaryuszka ma poddać się bez oporu odnośnym zarządzeniom Władz, bez jakiegokolwiek roszczenia do wynagrodzenia za stratę poniesioną w skutek czasowego wstrzymania ruchu.

§. 9.

Urzednicy państwa, funkcyonaryusze i studzy, jadący koleją z polecenia Władz sprawujących nadzór nad zarządem i ruchem kolei żelaznych lub dla zabezpieczenia interesów państwa z powodu koncesyi lub w sprawach dochodów niestałych, gdy się wywiódą certyfikatami urzędowymi, jakie c. k. Ministerstwo kolei żelaznych dla wylegitymowania się wystawiać im będzie, przewożeni być powinni z pakunkiem podróznym bezpłatnie.

§. 10.

Koncesyonaryuszka obowiązana jest przewozić pocztę tudzież funkcyonaryuszów zarządu pocztowego i telegraficznego wszystkimi pociągami programowymi.

Za te świadczenia, jakoteż za wszelkie inne na rzecz zakładu pocztowego może koncesyonaryuszka żądać odpowiedniego wynagrodzenia, które ustanowione będzie drogą ugody.

Korespondencye, tyżące się zarządu kolei małej, wymieniane między dyrekcją lub gronem kierującym przedsiębiorstwa kolejowego a podwładnymi funkcyonaryuszami lub przez tych ostatnich między sobą, mogą być przewożone przez sługi zakładu kolejowego.

§. 11.

Koncesyonaryuszka obowiązana jest mieć pieczęć o urządzenie na rzecz swoich funkcyonaryuszów i ich rodzin zaopatrzenia dla inwalidów i starców i w tym celu przystąpić do kasy emerytalnej związku austriackich kolei lokalnych, jeśliby dla koncesyonowanego przedsiębiorstwa kolejowego nie była utworzona własna kasa emerytalna przynajmniej takie same korzyści członkom następująca a względnie przynajmniej takie same zobowiązania na koncesyonaryuszkę wkładająca jak kasa rzeczowego związku.

Koncesyonaryuszka jest nadto obowiązana dołożyć starania, żeby osoby zatrudniane dotychczas przy ruchu na istniejących liniach kolei drogowej w Bernie zostały użyte do służby przy ruchu na koncesyonowanych liniach kolejowych, o ile to będzie możebne ze względu na zmieniony sposób utrzymywania ruchu.

§. 12.

Koncesyonaryuszka obowiązana jest dostarczać wcześniej Ministerstwu kolei żelaznych na jego żądanie wykazów statystycznych potrzebnych do zestawienia statystyki rocznej kolei żelaznych.

§. 13.

Koncesyę nadaje się z ochroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §u 9go, lit b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne na lat (50) pięćdziesiąt, licząc od dnia urzędzenia do ruchu linii kolejowych pod ll. 1 aż do 5 we wstępie oznaczonych a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także przed upływem przerweczonego czasu uznać koncesyę za nieistniejącą nadal, gdyby określone w §. 2im zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie dałoby się usprawiedliwić w myśl §u 11go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

§. 14.

Prawo kaduku na rzecz państwa, ustanowione w §. 8 ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, nie stosuje się do kolei koncesyonowanej.

§. 15.

Koncesyonaryuszka nie jest upoważniona do odstąpienia trzecim osobom utrzymywania ruchu na malej kolei koncesyonowanej, wyjąwszy, gdyby Rząd wyraźnie na to zezwolił.

§. 16.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich

częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

§. 17.

Rząd zastrzega sobie, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania jednego z obowiązków, w koncesyi, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności uzna koncesyę jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana, za nieistniejącą nadal.

Wittek r. w.

29.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 13. lutego 1900, o zarządzeniu w przedmiocie umundurowania funkcyonaryuszów kolei małych (trzeciorzędnych).

Stosownie do Najwyższego postanowienia, Minister kolei żelaznych upoważniony został do uwolnienia przedsiębiorstw kolei małych (trzeciorzędnych) od obowiązku stosowania przepisu z dnia 16. lipca 1897, Dz. u. p. Nr. 176, o umundurowaniu funkcyonaryuszów kolei żelaznych i do oznaczania w każdym z osobna przypadku, jaką odzież służbową lub jakie odznaki służbowe nosić mają funkcyonaryusze takich kolei w służbie wykonawczej wymagającej stykania się z publicznością.

Wittek r. w.